

שביעי של פסח - קריעת ים סוף – המהר"ל

מדוע נצרך הנס הגדול של קריעת ים סוף? המכות באו על המצרים כדי שיוציאו את עם ישראל ממצרים, אך מדוע הקדוש ברוך הוא מצווה על עם ישראל לחזור לכיוון ארץ מצרים רק כדי שפרעה ירדוף אחריו, בשביל שיקרע הים?

המהר"ל מסביר שנס קריעת הים שונה הוא משאר הניסים ויש לו מדרגה מיוחדת, ומדרגה זו הקדוש ברוך הוא רצה להראות לעם ישראל:

"ויבקעו המים. דרשו רבותינו ז"ל "ויבקע הים לא נאמר, אלא ויבקעו המים - כל מימות שבעולם נבקעו". וזה תבין ממה שבארנו לך ... ומפני זה היה קריעת ים סוף מצד המים בלבד לא מצד הים, כי ראוי שיהיו המים נבקעים ביום שביעי של פסח ואז יצאו ישראל לגמרי... ואלו לא נבקע רק הים, לא היה הממשלה לישראל רק על הים ולא על כל מדת המים"

[גבורות ה' פרק מב]

כל ניסי מצרים היו ניסים פרטיים: במכת דם ביאור השתנה, בדבר הגיעו מחלות. לעומת זאת בקריעת ים סוף היה דבר חדש: כל הטבע משתנה, בכל העולם הטבע שינה את פעולתו. קריעת ים סוף היתה מכה כללית. דבר זה גם נראה בדברי חז"ל שדורשים שמכות מצריים היו אצבע, שהחרטומים אומרים "אצבע אלוקים" ואילו בקריעת ים סוף כתוב "וירא ישראל את היד הגדולה" י.ד. אצבע היא דבר פרטי לעומת יד שהיא כבר כלל האצבעות.

וכך כותב בהמשך המהר"ל:

"כי חג הפסח בו נודע שהוא יתברך כל יכול, על ידי אותות ומופתים, עד קריעת ים סוף שהיה בשביעי של פסח, ובו נודע בבירור שהכל ביכלתו ואין חוץ ממנו"

[פרק מז]

לא רק שה' יכול לשנות כל פרט בבריאה אלא ה' שולט על כל הטבע ואין מבלעדיו.

המהר"ל בתוך דבריו מסביר שנס זה קרה כי מדרגה זו שייכת לעם ישראל שהם קדושים:

"כי כאשר נבקעו המים אז היו ישראל מושלים לגמרי על הטבע, ונעשו קדושים נבדלים והיו קדושים לה' כמו שהתבאר למעלה ... ביום שביעי של פסח, ואז יצאו ישראל לגמרי להיותם מושלים על מדת המים שהם חומרים בכללם, לכך כל המים בעולם נבקעו. ואלו לא נבקע רק הים לא היה הממשלה לישראל רק על הים ולא על כל מדת המים, אבל ישראל היו מושלים על כל המים לכך כל המים שבעולם נבקעו"

[גבורות ה' פרק מב]

בנס קריעת ים סוף לא רק התברר לעולם גדלות הקדוש ברוך הוא וגבורתו, אלא שגם עם ישראל קנו מדרגה זו, ויצאו לחירות לגמרי עד שאפילו הטבע לא משעבד אותם. נס קריעת ים סוף היה מחויב כדי שעם ישראל יזכו ויקבלו את המדרגה הגדולה הזו של החירות השלמה.